పుత్రోత్సాహం

క్కన్నీరు కారుస్తున్న తల్లిలా వుంది ప్రకృతి. మబ్బులు కమ్ముకుంటున్నాయి. దారి సరిగా కనపడటం లేదు.

తుప్పర ప్రారంభమైంది.

అయినా, యిల్లు వదిలి బయలుదేరిన శాయి నడుస్తూనే వున్నాడు. పోగా పోగా రైలు పట్టాలు వచ్చాయి. వాటి వెంట వెళ్ళాడు. స్టేషన్ వచ్చింది. ప్లాట్ ఫారం మీద కూర్చున్నాడు.

మనస్సు గతంలోకి వెళ్ళింది...

ఆరోజు!

అందరూ తనను అదృష్టవంతుడన్నారు. ...ంతో ఆస్తి వచ్చిందన్నారు.

ముగ్గురు ఆడపిల్లల తరవాత ముగ్గురు మగ పిల్లలలో రెండవవాడు శాయి. తలిదండ్రులు ...డుఃఖులు మూడ్చుకొని ఎలాగో పిల్లలను బ్రతికించుకొంటూ వస్తున్నారు.

"తిండికి బట్టకూ లోపంలేకుండా యింత ఆస్తి వుంది. మా కడుపున పుట్టినవాళ్ళల్లో నీవైనా సుఖపడు తండ్రీ!" అని తల్లి యిక మాట్లాడలేకపోయింది.

"సరే అమ్మా" అని శాయి గాద్గదికంగా అన్నాడు.

"మా తండ్రికి ఎంత గ్రహింపూ!" అంటూ దగ్గరకు తీసుకుంది. వెచ్చని కన్నీటిబిందువులు తలపై రాలాయి.

తండ్రి ఆర్ద్రనయనాలతో స్పష్టంగా చలించటం తాను చూశాడు.

స్వీకారంనాడు తలిదండ్రులు తమస్థానాలో పార్వతమ్మగారిని, విశ్వనాథంగారిని కూర్చోబెట్టి తనను వాళ్ళ చేతుల్లో వుంచారు.

గంభీరమైన మంత్రార్థం తెలియకపోయినా, లీలగా అంతా తెలిసినట్లే అనిపించింది శాయికి. వాళ్ళనే తమనుగా భావించి, సంతానంలేని వాళ్ళ కొరతను తను తీర్చగలడని తలిదండ్రుల కోరిక.

ఒక ఉదయం, కొత్త తల్లి, తండ్రి తనను వెంటతీసుకొని బయలుదేరారు. వాళ్ళ యిద్దరి మధ్య బండిలో తాను కూర్చున్నాడు. పంపుకుంటే మా తయిదును బండికి ఎదురు రమ్మని "యిక పోగనీ రామన్నా!" అన్నారు బండివాణ్ణి.

ఎద్దుల మెడల గంటలు, మువ్వలు శొయ్యారంగా మ్రోగి బండి కదిలింది. అమ్మా నాన్నా కొంతదూరం బండిలో వచ్చి కన్నీటితో భారంగా ఆగిపోయారు.

బండిలోంచి దుమికి అమ్మా నాన్నా దగ్గరికి పరిగెత్తి "నేను వాళ్ళతో వెళ్ళను. మీతోనే వుంటాను. వాళ్ళ ఆస్తి వద్దు. ఏమీ వద్దు" అనాలనుకున్నాడు. కాని, "మా తండ్రికి ఎంత గ్రహింపూ!"

అన్న అమ్మమాటలు జ్ఞాపకానికి వచ్చి కదల కుండా కూర్చున్నాడు.

బండి మలుపు తిరిగి ఊరుదాటి చేల మధ్యగా పోతోంది. వేణుగోపాలస్వామి వారి ఆలయం, ధ్వజస్తంభం, ఆంజనేయ స్వామివారి మందిరం పక్కనేవున్న కోనేరు, దూరంలో కనిపించే దిగుడుబావి, ఒక్కొక్కటే కనపడి కదిలి మాయమైపోతున్నాయి.

బండి చక్రాల కింద గండ్రయి నుగ్గు చప్పుడు చేస్తోంది, ఎండిపోయిన వాగులోంచి పోతోంది బండి—ఆ వాగులోని తియ్యని నీటి చెలమలు జ్ఞాపకానికి వచ్చాయి.

తానూ, తన స్నేహితులూ తిరిగి ఆడు కున్న ఆ చేలు, దూరంగా కనబడుతున్న ఆ కొండగుట్టలు!

అమ్మా నాన్నా సరే సరి—ఆ వాతా

దీపావళి కథల పోటీలో

వరణం, ఆ ఆలయం, మంటపం, దిగుడుబావి, మందిరం, కొండలు, వాగు, చేలు అన్నీ ఆత్మీయమైనవేనని తెలిసివచ్చి దుఃఖం కొండలు కొండలుగా ముంచుకొచ్చింది.

ఈ రోజో!

దీపాలుపెట్టి కొంచెం సేపయింది.

"శాయీ" అని పిల్చారు విశ్వనాథంగారు.

శాయి వచ్చాడు.

"విను" అని వ్రాసి తెచ్చిన చిత్తుప్రతిని చదివి వినిపించారు. పాతిక వేలరూపాయల తీసికొని "కొడుకు" అన్న సంబంధాన్ని వదులుకొంటున్నట్లు సారాంశం.

అతని నోట్లో ధుల్లుమన్నది. కన్నీరు ఆగ లేదు.

ఆనాడు తలిదండ్రుల హృదయాల్లో పె. పెద్ద అలలు లేచి విరుచుకుపడ్డప్పటి ఘోష ఈనాడు అతని చెవులను బద్దలు చేయసాగింది

ఇంతలో రైలువచ్చి అతని ఘోర

పత్రేపణ

స్మృతికి భంగం కలిగించింది. రైలు ఆగింది. రైలులో కూర్చున్నాడు. కదిలిపోయింది. పోతున్నది ఎక్కడికో, ఎందుకో అతను ఆలోచించుకోలేదు.

* * *

ముద్దు లొలికే చిన్నపిల్లల ముఖాలు చూచినా, వచ్చీరానివాళ్ల తియ్యనిమాటలు విన్నా తనకాభాగ్యం లేనందుకు తపించిపోయేది పార్వతమ్మగారు. చిన్ని కాళ్ళూ చేతులూ యాంత్రికంగా కదిలించడం మాత్రమే తెలిసినబిడ్డ, తల్లిని చూసినప్పుడల్లా పొందే ఆనందోద్వేగం ఆమెను తీరని ఆలోచనల్లో ముంచేది.

నిండు పొగరుతో పొలంనుంచి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చిన తల్లి దగ్గరకు పోవడంకోసం తొందరపడే లేగదూడ, సుఖంగా సగం కళ్లు మూసికొని, పాలు తాగుతూ అల్లరిచేసే కూనలను తృప్తిగా చూసుకుంటూ మాతృత్వ మాధుర్యాన్ని అనుభవించే తల్లి పిల్లీ, ఎటు చూసినా మాతృప్రేమతో, కలకలలాడే యీ విశాలప్రపంచం ఆమె కొరతను మరింత అగాధంగా చూపెట్టేది.

విశ్వనాథంగారుమాత్రం ఆ కొరత వున్నట్లు ఎప్పుడూ కనపడలేదు.

"ఇంత సంపాదించుకుంటున్నందుకు ఒక్క నలుసు ఏర్పడివుంటే యెంత బాగుండేది!" అని ఎవరైనా అన్నప్పుడు విశ్వనాథంగారు శుష్కంగా నవ్వి "ఆ నలుసులు ఏర్పడ్డ వాళ్ళను ఒక్కొక్కరిని చూస్తుంటే లేనివాళ్ళపనే నయం అనిపిస్తోంది" అనేవారు.

పార్వతమ్మగారికి భర్తధోరణి కష్టంగా వుండి "వారు పైకి అలాగే అంటారు లెండి" అనేది—ఎవరైనా తన భర్తకు హృదయం లేదనుకొనిపోతారేమోనని ఆమె భయం.

"కొరత ఎందుకుండదులెండి! పైకి ఏకాని"

"ఎందుకేమిటి కొరత"

"పగలంతా ఆఫీసులో కాలం గడిచే వాళ్ళకు ఏ కొరతుంటేమాత్రం ఏం తడుతుంది మనస్సుకు?"

"కాదు, కొరత వుందని లక్షసార్లు అనుకుంటే వచ్చేదేమిటి?"

"వచ్చేదేమీ లేదు కాని అయినవాళ్లల్లో బుద్ధిమంతుణ్ణి చూసి దగ్గరికి తీసుకొని ముద్దూ ముచ్చటా తీర్చుకోవచ్చు. ఒకడికి ఆధారం చూపినట్లూ అవుతుంది, వంశమూ నిల్చినట్లవుతుంది."

పార్వతమ్మగారి కళ్ళలో ఆశ మెరసింది.

విశ్వనాథంగారు మానం వహించేవారు.

ఉద్యోగం చేసి యిప్పుడిప్పుడే రిటైరైన విశ్వనాథంగారికి ఎంతో ఇబ్బంది వచ్చిపడింది.

నమ్మకమైన నంజనగూడు కుటుంబ ఔషధములను వాడుడు.

నంజనగూడు పండ్లపొడి

తీపి, ఉప్పు ప్యాకెట్లు.

సకల పండ్లవ్యాధులను ఆపి, మాన్పు
బి.డి.యల్. 61. నంజనగూడు పండ్లపొడి (డబ్బి)

శంకర కస్తూరి మాత్రలు
పిల్లలకు, పెద్దలకు
శ్రేష్ఠమైన పంజీవి.

కర్ణా
(గోరోజన మాత్రలు)
పశిపాపలకు.

జూలక్స్
విరేచన మాత్రలు
పెద్దలకు పిల్లలకు

జ్వరోగ్
సకల జ్వరములకు

కాలరెక్స్
అతిసారము, కాలరాకు.

జిన్‌జిప్
జీర్ణవృద్ధికి, పిత్తశాంతికి

స్వాభావిక, పరిశుద్ధ యూనికార్న్ తేనె

యునైటెడ్ కన్సర్న్ 54. బందరు వీధి, మద్రాసు-1.

శాఖలు : విజయవాడ, హైదరాబాదు, (స్టాకిస్టులు కావలెను)

రీటా కుదుళ్లకు బలమునిచ్చి, నిగనిగలాడు నిడుపాటి వెంట్రుకలను పెంచుటకు అద్భుతమైన హెయిర్ టానిక్. తల వెంట్రుకలు రాలుట, నెరయుట, చుండ్రు, బట్టతల, పేనుకొరుకు ఇంకను తల వెంట్రుకలకు సంబంధించిన సమస్త వ్యాధులను రీటా అమోఘముగ పనిచేయును. వేనకువేల వారి గుణమును పొందియున్నారు. మీరు కూడ నేటినుండియే రీటా వాడుడు.

రీటా హిందూ దేశమంతటా దొరకును

కేశసంపదకు రీటా

పుత్రేచ్ఛ

నెలనెలకు పెద్ద పెన్షన్ దొరుకుతోంది.

కొంతకాలానికి ఎలాగయితేనేం పార్వతమ్మగారి తపస్సు ఫలించి విశ్వనాథం గారు స్వీకారానికి అంగీకరించారు.

స్వీకారం నాటినుంచి శాయి పార్వతమ్మగారిని 'అమ్మా' అనీ, విశ్వనాథం గారిని 'నాన్నగారూ' అనీ పిలుస్తున్నాడు. 'అమ్మా' అని పిల్చిన శాయిని చూసినప్పుడు నిజంగా తన కొడుకేనేమో నన్నభ్రమ పార్వతమ్మగారికి! 'బాబూ' అని పదిసార్లు పిలిచి కన్నకొడుకును పిలుస్తున్నప్పటి మధురానుభూతి పొందేది.

అన్నం, కూరలూ వడ్డించి, దగ్గరకూర్చుని నిమిషనిమిషానికి నెయ్యి వడ్డిస్తూ, 'ఇంకా కొంచెం కొంచెం" అంటూ తినిపించేది. ప్రతిచిన్నవిషయంలోను ప్రేమవాత్సల్యాలు ఆమెలో తొణికిసలాడుతూ వుండేవి.

వాళ్ళతో, వీళ్ళతో "అబ్బాయి" సద్గుణాలను గురించి అదేపనిగా చెప్పేది. తల్లి నికావాలని ఎంతగా తపించిందో అంతగా సంతృప్తినీ ఆనందాన్నీ పొందింది. పెట్టుపోతల్లో, ప్రేమలో తల్లిని మరపించింది. శాయి తన కొడుకు కాదన్న సంగతి ఆమెకు గుర్తు వచ్చేది కాదు.

కోడలు వచ్చింది.

"నువ్వు వుండు, యిలా యివ్వు. ఈ కొత్తపని నేను చూసుకుంటాను. అబ్బాయికి ఏమైనా కావాలేమో కనుక్కో" అంటూ చేతిలోని ప్రతిపనికి అడ్డుపోయేది.

ఆమె జీవితంలోకి వచ్చిన యీ తియ్యని అనుభవాలు ఆమెను పులకింపజేశాయి. కొడుకూ, కోడలూ ముచ్చట తీరింది కనుక మనుమల్నీ, మనుమరాళ్ళ ముచ్చట తీరటం ఎప్పుడా అని ఎదురు చూడసాగింది.

తన సంతృప్తితో, సంతోషంతో భర్త ఎంతవరకు అనుసరిస్తున్నాడో వెనక్కు తిరిగి చూసుకోడానికి ఆ అవ్యక్తానందంలో ఆమెకు తీరికేదీ? తనతోపాటు భర్తకూడా ఆనందానుభూతిని పొందుతున్నట్లే ఆమె నమ్మకం.

మళ్ళీ ఆమె కోరిక నెరవేరింది. ఇంట్లో నూడిపెలు, బారసాలు, నామకరణం వైభవంగా జరిగాయి. మనుమనికి ముద్దుముచ్చులు, అన్నప్రాసన, గడపలు దాటేటప్పుడు గారెలు అరిశెలు—ప్రతిముచ్చట జరిపింది.

ఆమె పొందుతున్న ఆనందం విశ్వనాథం గారు పొందటం లేదు. భార్య కోరిక తీర్చటం కోసం దత్తుకు అంగీకరించారు. శాయి తన కన్నకొడుకు కాదు అన్న విషయం ఆయనకు ప్రతిక్షణం జ్ఞాపకంలో వుండేది. తన కష్టార్జితాన్ని అనుభవించటానికి కృష్ణమూర్తిగారి కొడుకూ, పురుషోత్తం గారి కూతురూ వచ్చారన్న కఠినసత్యం ఆయన కళ్ళముందు వికృతపరిహాసం చేసేది.

పల్లెటూరి యువకుడుగా వచ్చిన శాయి

నాగరికత వేపు పురోగమిసూ వుండటం విశ్వనాథంగారు పరిశీలనగా చూడటం ప్రారంభించారు. తన జీవితంలో ఎన్నడూ తాను కోరనివి సాయి విర్సరముకొంటు న్నాడు. విలువైన గుడ్డలు, వాచీ, సైకిలు, పుస్తకాలు, స్నేహితులు, పత్రికలు,...

ఆయన మనస్సు ఖర్చుకు బాధపడటం మొదలు పెట్టింది.

తన జీవితానికంతకూ మూడే మూడు కోట్లు సరిపోయాయి. ఇంకా ఉపయోగ పడుతూనే వున్నాయి. రోజుకు ఒకరాయి చొప్పున తీస్తే కొండంతదీ తరిగి పోతుంది. సంపాదించిన వాడికి కాని డబ్బువిలువ తెలియదు. ఇంతకూ చివరి వరకు అనుపాజ్ఞలలో వుంటాడని నమ్మకం ఏమిటి?—

పార్వతి కన్నీరు తనను యీ స్వీకారానికి అంగీకరింపచేసింది. పార్వతి కేమి తెలుసు నని? వట్టి పిచ్చిది. ఈ లోకుల రంగులో యితరుల సంగతులు? ఏదో మేలుకోరు తున్నట్లు సంహాలు! తాను స్వయంగా వెనుక ముందులు తరచి చూసుకోడానికి లేకుండా మాటల గారడీలో పడిపోయాడు.

కోడలు తానొక రాణి ననుకొంటుంది!

ఎంత పెంచినా ఎవరి కొడుకంటుంది యీ ప్రపంచం? కన్నతల్లిదండ్రుల పేర్లే చెపుతుంది.

వొళ్ళు మండిపోయేది.

పడక-కుర్చీలో అరమూత కన్నులతో పవళించి యీ ఆలోచనలతో సతమత మౌతుండేవారు విశ్వనాథంగారు. చివరకు, "యీ తెచ్చి పెట్టుకున్న జంజాటాన్ని వదలించుకొంటేగాని నిద్రపట్టేట్టు లేదు" అనుకొని ఆ సాయంత్రం వెళ్లి వకీలుతో సలహాపడి తయారుచేసుకొని వచ్చిన చిత్తు ప్రతి నే సాయికి ఆ రాత్రి యిల్లు వదలిపోయే ముందు చదివి వినిపించారు.

అలా వెళ్ళినసాయి ఆరు నెలలు తరువాత ఒక నాటి అర్ధరాత్రి వేళ మామగారి తలుపుతట్టాడు. "ఇంత పొద్దుపోయి ఎవరా?" అనుకుంటూ పురుషోత్తంగారు తలుపుతీశారు. ఆయన ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు! దుఃఖం, ఆనందం —యీ రెంటితో ఆయన కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి.

భార్యను సంతోషంతో వణకుతున్న గొంతుతో పెద్దగా "సాయి వచ్చాడే" అని కేక వేసి అతని చేయిపట్టుకొని అడుగులు తడబడుతూండగా తీసికెళ్లి కుర్చీలో కూర్చోబెట్టారు.

శివకమ్మగారు సరళను నిద్రలేపింది. సరళ "మీ బావగారు వచ్చారు" అంటూ చెల్లెళ్లను లేపింది. "నాన్నగారు వచ్చారు" అంటూ కొడుకును లేపింది. అందరి ముఖాల్లో ఆశ్చర్యం, సంతోషం మెరసిపోయాయి.

సంతోషంవల్ల ఆ రాత్రి ఎవరికీ నిద్రపట్ట లేదు. భల్లున తెల్లవారేవరకు ఏవో మాటలు. బాబుకూడా చెపుతున్నాడు తండ్రికి.

అందరికంటె తక్కువ మాట్లాడిందిసరళ. ఆమె పొందిన ఆనందానికి గభీరసముద్ర మంతలోతు, ఆకాశమంత విస్తీర్ణం, వెన్నెలంత స్వచ్ఛత ఆ యిల్లు క్షణంలో తేరుకొని కళకళలాడింది.

సూర్యుడు ఉదయించాడు. స్నానాలు, కాఫీలు అయాయి సాయి పెంపుడు తల్లిదండ్రుల యింటికి వెళ్లాడు. పురుషోత్తం శివకమ్మగార్లు నవ్వుకున్నారు.

సాయితో విశ్వనాథంగారు ముక్తసరిగా మాట్లాడారు. తరువాత పార్వతమ్మగారిదగ్గర కెళ్లి కూర్చున్నాడు. ఆమెను కన్నీరు ఆగ లేదు. అతనికళ్లు చెమ్మగిల్లాయి.

"వెళ్లేముందు నాతో మాటమాత్రం చెప్ప కూడదా బాబూ?"

"నాన్నగారికి మేము వుండటం యిష్టం లేదు"యిక మాట్లాడలేక వూరుకున్నాడు.

"నీవలా వెళ్లిపోవటం నాకెంతో దుఃఖాన్ని కల్గించింది: నా మనస్సు ఎంత బాధ పడుతోందో నీకేం తెలుసు బాబూ..."

"నాకుమాత్రం ఎందుకు తెలియదమ్మా!"

ఇద్దరికంఠాలు దుఃఖంతో నిండి ఉన్నాయి. ఇద్దరూ మాట్లాడలేకపోయారు.

కొంతసేపు నిశ్శబ్దం.

"మళ్ళీ వస్తాను" అంటూ సాయి ఇవతలికి వస్తూండగా విశ్వనాథంగారు పిలిచి "రేపు ఆ కాగితాలు పూర్తిచేద్దాం. పైకం సిద్ధంగా ఉంది" అన్నారు.

సాయి ఏమీ పలకలేదు.

మర్నాడు ఉదయమే సాయికోసం విశ్వనాథంగారు కబురుచేశారు. రాతకోతలు పూర్తిఅయ్యాయి. పైకం ముట్టినట్లు సాయి సంతకం పెట్టేశాడు. విశ్వనాథంగారు ఇరవై అయిదు వేలు సాయిచేతికి యిచ్చారు. సాయి ఆ నోటుకట్టలను మళ్ళీ ఆయనముందే ఉంచేసి బయటికి నడిచాడు.

పార్వతమ్మగారు భర్తను ప్రాధేయపడుతూండటం, "నోరుమూసుకుని అవతలికివెళ్లు" అని విశ్వనాథంగారు కసరుకోవటం సాయి వినిపించింది.

ఎక్కడికి వెళ్ళవద్దన్న మామగారిమాట వినకుండా భార్యను, పిల్లవాణ్ణి తీసికొని వూరికి ప్రయాణమైనాడు.

ఊరికి వెళ్ళేముందు విశ్వనాథంగారింటికి వెళ్ళి "అమ్మా" అని పిలిచాడు. అతనిగొంతు జీరపోయింది. ఆమె కన్నీరు కారుస్తూం హృదయాల్లోని ప్రేమవాత్సల్యాలను వ్యక్తపరచుకోవడానికి లేకుండా ఏదో కఠిన శాసనం అమల్లో వున్నట్లు బాధపడ్డారు.

"ఊరికివెళ్ళుతున్నాం, అమ్మా" అన్నా

ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేక పోయిం అతికష్టంమీద "మంచిదినాయనా" అన్న

విశ్వనాథంగారి దగ్గరికి వెళ్ళాడు. గొం పెగలేదు. "నాన్నగారూ" అన్నా ప్రయత్నపూర్వకంగా, ఆనాడు కన్నతం కన్నీటితో కపించటం జ్ఞాపకానికి వచ్చిం

తాను ఎవరికి సంబంధించినట్లు? ఎవ సంబంధించనట్లు?

విశ్వనాథంగారే పూర్తిచేశారు "మంచిది, వెళ్లిరండి."

సాయి తలవంచుకొని బయటికి నడిచా

భార్యనూ, కొడుకునూ తీసికొని వూ వెళ్ళి నౌకరీ చేసుకుంటూ, స్వంతకాపు నిర్వహించుకుంటూ వెళ్ళుతున్నా పురుషోత్తంగారుకూడ కుమార్తె సంసారా ఒకకంట కనిపెట్టే వున్నారు.

అతను చేస్తున్న ఆ చిన్న నౌకరీకి చిక్కు లేమీలేవు, కాని, అతని హృదయం వుండుండి కుబులుపోతోంది... విశ్వనాథం తనను ఎందుకు దగ్గరికి తీసినట్లు? ఎం వెళ్ళగొట్టినట్లు?

వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళయ్యారు. తనను వాడుకని పెట్టుకొని వుండవలసిన సమయం తాను మొండికిపడి ఆయనదగ్గరకు రాకుండా వున్నట్లయితే బాగుండేది! "పో" అని మెడబట్టి గెంటేస్తూవుంటే, కా పట్టుకొని ప్రేలాడటం కూడా కుంచి కేమో!

PAKCO పాక్లో స్లో-స్పీడ్, కోల్డు స్టార్టింగ్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు :—

* పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
* తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
* క్రమమైన నడక
* దిట్టమైన నిర్మాణం
* ఎక్కువ మన్నిక
* అద్భుతంగా పనిచేయును

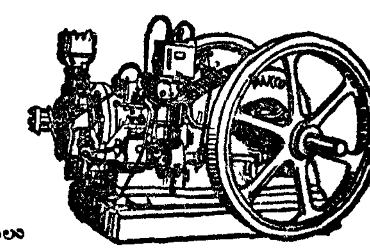

* బాష్ ఫ్యూయల్, ఇంజక్షన్ పరికరములు

మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏజెంట్లు.

Grams: "LAMP" **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd. 1903

Phone: 3617 పోస్టు బాక్సు నెం. 5, 178 79 బ్రాడ్వే, మద్రాసు-

★ పుత్రీ ప్రేమ (?) ★

ఈ విధమైన ఆలోచనలతో బాధపడటం తని మనస్సుకు అలవాటైపోయింది.
మనశ్శాంతికోసం బిడ్డను దగ్గరకు పిలిచి అడిగేవాడు - "నాన్నమ్మ దగ్గరికి పోదామా, పాపా!"

"ఆ, పోదాం......'కూ' బండెక్కి పోదాం. అమ్మతో చెప్పతా" అని "కూ" అని కూస్తూ చిన్ని కాళ్లూ చేతులు తిప్పుకుంటూ "జిగ్ జిగ్ జిగ్" అంటూ రైలులా ఆడుతూ తల్లి దగ్గరికి పోయేది.

అతని మనస్సు కెంతో శాంతి దొరికినట్లు

(63 వ పేజీ చూడండి)

చక్కని దుస్తులు ధరించే వనిత - కల్యాణి ఘోష్ అనుభవం

"నేను వెలెన్షియాలో ఉన్నప్పుడు వాళ్ల ఆచారం ప్రకారం ఒకనాటి సాయంకాలం స్నేహితులతో కలిసి షికారు వెళ్లాను. నా చీర చూచి వాళ్లు ఎంతో సంతోషించి మెచ్చుకున్నారు. నేను నిజంగా ఉబ్బిపోయాను. మనస్సుకు ఆహ్లాదం కలిగించే నాగరకత మర్యాద మన్ననలతో పాటు స్పెయిన్ దేశీయులకు అందచందాల సూక్ష్మాలు బాగా తెలుసు. ఆ రోజు నేను కట్టుకున్న చీర ఏదో తెలుసునా? అందమైన నా బిన్నీ సిల్కు చీరలలో ఒకటి"

ఏ సమయంలో అయినా, మీరు అందంగా కనపడేట్టు రాణించేది

బిన్నీ శుద్ధమైన సిల్కు చీర

జార్జెట్, క్రేప్, మెత్తని సిల్కులలో లభిస్తాయి.

BINNY & Co (MADRAS) Ltd. MANAGING AGENTS

బెంగుళూరు ఉలెన్, కాటన్ & సిల్క్ మిల్స్ కంపెని లిమిటెడ్ అగ్రహారం రోడ్డు, బెంగుళూరు.2

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు: బిన్నీ & కంపెని (మద్రాసు) లిమిటెడ్.

BY : 344

★ పుత్రప్రేమ ★

(36 వ పేజీ తరువాయి)

గది.

అలాగే కొన్ని నెలలు గడిచాయి. అతనికి పెంపుడు తలిదండ్రులను చూడాలనిపించి ప్రయాణమై వెళ్లాడు. ఏదో పనివుండి వచ్చానని చెప్పి ఒకరోజు వుండి బయలుదేరాడు.

వెళ్ళుతూన్న శాయికి దొడ్డివాకిలి దగ్గర "శాయీ" అన్న పార్వతమ్మగారు మెల్లదిగా పిలచిన పిలుపు వినపడింది. ఆశ్చర్యంతో వెనక్కు చూసి, దగ్గరకెళ్ళి "ఎందుకమ్మా" అని అడిగాడు.

"వారి స్వభావం అలా మారిపోయింది. అయినా నీవు కనిపెట్టివుండకపోతే ఎలా [illegible] నా ప్రాణం వుండేవరకు ఏదో వంక పెట్టుకొని వస్తూ పోతూ, అప్పుడప్పుడు పిల్లలను కళ్ళకు చూపిస్తూవుండు... నీవు నా కడుపున పుట్టావనే అనుకున్నాను" పైట కొంగుతో కళ్ళు అద్దుకుంది.

ఇంతలో విశ్వనాథంగారి పిలుపు వినిపించింది. ఆమె దుఃఖాన్ని మింగి "ఆఁ, వస్తున్నాను" అని పెద్దగా అని, శాయితో "పిలుస్తున్నారు, పోతాను. దీనితో (పది రూపాయలు యిస్తూ) పిల్లలకేదైనా పట్టుకెళ్ళు. ఇవ్వాలన్నా నాదగ్గర ఏముంటుంది? నీకు తెలియందేముంది?" అని ప్రేమపూర్ణ నయనాలతో చూసి, లోపలికి వెళ్ళింది.

శాయి ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. విశ్వనాథంగారి చేతిలో అన్ని వేలు ఆడుతున్నా, ఆమెకు ఒక్క రూపాయి కూడా కళ్ళతో చూసే ప్రాప్తం లేదు. అలాంటిది ఎలా మిగిల్చిందో!

తన వ్యక్తిత్వాన్ని, కోరికలను, సుఖాన్ని త్యాగంచేసి, అలాంటి భర్తతో సర్దుకుపోతోంది, "వడ్లతో గంప ఎండిపోవలసిందే నన్నట్లు! భర్త మరీ అన్యాయంగా క్రూరంగా ప్రవర్తించినప్పుడు అస్పష్టంగా బాధపడుతూనో, కన్నీరు తుడుచుకుంటూనో, దొడ్లోకో, వంటింట్లోకో వెళ్ళేది. ఎదురు మాట్లాడటం ఎప్పుడూ లేదు.

ఒక వేపు ప్రేమ, జాలీ లేని కేవలం డబ్బును చూసుకునే హృదయం లేని విశ్వనాథంగారు: రెండవ వేపు [illegible] ముఖం ఎరుగని ప్రేమ, జాలి నిండిన హృదయంతో పార్వతమ్మగారు-కఠినశిల, తియ్యని నీటిచెలమ-ఒకరిని ఆశ్రయించి ఒకరు!- అని ఆశ్చర్యపడుతూనే త్వరత్వరగా నడిచి రైలును అందుకుని వూరికి చేరుకున్నాడు.

కొన్ని నెలలు గడిచాయి.

ఒకరోజు ఆ వూరివాడు కనిపించి పార్వతమ్మగారికి శరీర మంతా నీరు కనిపించిందని చెప్పాడు. అది వినగానే వూరికి బయలుదేరి వెళ్ళి తల్లి పరిస్థితిని చూశాడు.

"నా గతి యిలా అయింది నాయనా" అని కంటనీరు పెట్టుకొని, భర్తచేత ఉపచర్యలు చేయించుకొంటున్న తన పాపపు జీవితాన్ని నిందించుకొంది. కోడల్ని పంపమని కోరింది.

శాయి విశ్వనాథంగారి వేపు చూశాడు. ఆయనే అన్నిపనులూ చేసుకుంటూ వెళ్ళుతున్నాడు. వంటమనిషిని పెట్టడం ఆమె మానుకోటం జరిగాయిట. ఒక్కనాడైనా అటు వస్తువు యిటు పెట్టి యెరుగని ఆయన యింత ఓపికను ఎలా తెచ్చిపెట్టుకున్నాడో! ప్రతిపనిలోను తడబడటం, కాలికో చేతికో దెబ్బతాకటం జరుగుతుంది. స్వవిషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోడానికి ఆయనకు సమయం ఏదీ?

తన మీద ఎందుకో ఆయన కా కక్షి? నిజానికది కక్షకాదు - లోభబుద్ధియొక్క పరిణామం - ఆ తత్వాన్ని యిక మార్చుకోవాలన్నా ఆయన మార్చుకోలేరు కాబోలు అనుకున్నాడు జాలిగా.

విశ్వనాథంగారి దగ్గరికెళ్ళి "మీ కోడల్ని పంపుతాను. అమ్మను కొంచెం జాగ్రత్తగా చూస్తుంది" అన్నాడు.

విశ్వనాథంగారు "నీ యిష్టం" అన్నారు.

శాయి ఊరికి వెళ్ళి భార్యను పంపాడు. ఆమె తండ్రి యింట్లో దిగి పిల్లలను వాళ్ళ తల్లికి వొప్పగించి అత్తగారి దగ్గరికి వెళ్ళింది.

రాత్రింబవళ్ళు పిలిచినప్పుడల్లా సిద్ధంగా పలుకుతోంది మలమూత్రాలని అసహ్యించుకోకుండా సేవచేస్తోంది. ఒళ్ళు తుడిచి, ఉతికిన బట్టలు తొడిగి, తల దువ్వి, వేళకు పథ్యపానాలు అందిస్తోంది అతిశ్రద్ధగా

ఒకరోజు పార్వతమ్మగారు కోడలిని దగ్గరికి పిల్చి హృదయానికి హత్తుకుని కళ్ళనిండా నీళ్లు నింపుకొంది. కొడుకును భర్త వెళ్లగొట్టినందుకు ఎంతో కష్టపడుతున్నట్లు, ఆ విషయంలో తానేమీ చేయలేకపోయినందుకు బాధపడుతున్నట్లు ఆమె విషాదముఖభంగిమ చెపుతోంది.

ఆ సమయంలో విశ్వనాథంగారు మంచినీళ్ళకోసం లోపలికివచ్చి వాళ్ళ యిద్దరిని చూసి "ఏమిటి?" అన్నట్లు ఆశ్చర్యంతో భార్యవంక చూశారు.

"ఏమీ లేదు, మన పెంపకం ఎంత నవ్వుబాట్ల వ్యవహారమయింది చివరకు!..." అని చాలా నీరసంగా దుఃఖం నిండిన కంఠంతో అన్నది.

"సిద్ధంగా కూర్చున్న వాళ్ళకు అన్నీ నవ్వుబాట్ల వ్యవహారాలుగానే ఉంటాయి."

"అలా కూర్చోనివాళ్ళకే యిది నవ్వుబాట వ్యవహారమయింది" అని గబగబా అనేసింది

"ఏమిటీ ధోరణి?" కోపంగా అరిచారు

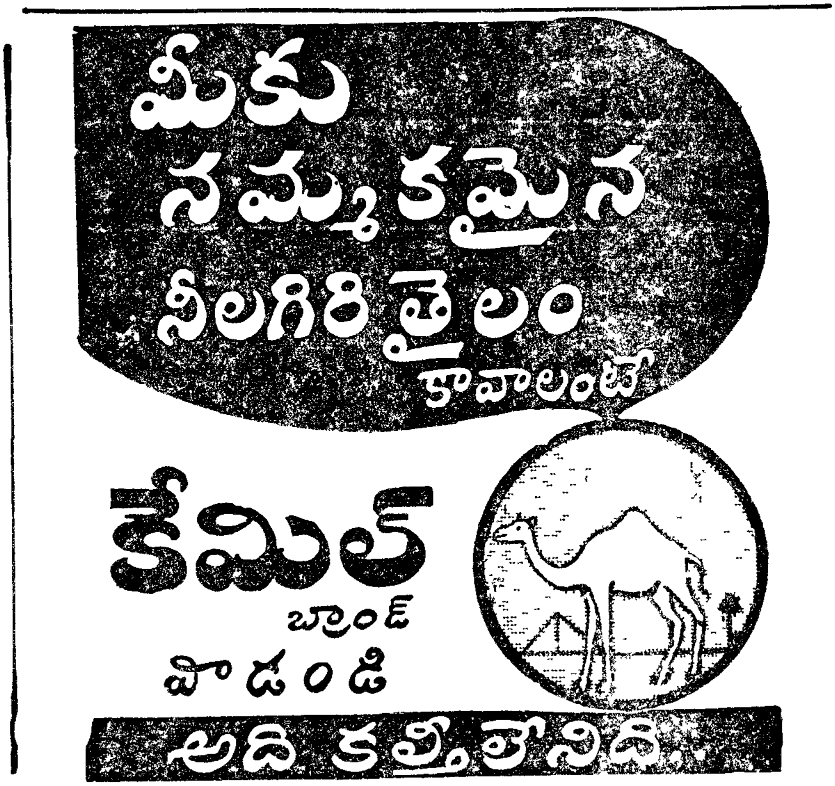

పుత్రేషణ

విశ్వనాథంగారు.

"ఒంట్లో సరిగాలేని వారి మాటలకేం లెండి మామగారూ" అని సర్ది, "ఊరుకోండి అత్తయ్యా" అని బ్రతిమలాడింది సరళ.

"సరిగాలేనివాళ్లు కళ్ళు మూసుకొని పడుండాలికాని అధికప్రసంగం ఎందుకు?" అంటూ విసురుగా వెళ్ళారు.

పార్వతమ్మగారి శరీరమంతా కంపించి, చెమటలు పోశాయి. గుండెదడ, కళ్ళు తిరగటం తెలుసుకొని సరళ ఆమెను ప్రక్కమీద పడుకోబెట్టి నెమ్మదిగా విసిరింది.

బహుశా జీవితంలో యిదే ఆమె భర్తతో ఉద్రేకపడి వ్యతిరేకించి భరించలేని స్థితిలో వాగ్వాదానికి దిగిన క్షణం.

శాయికి ఆయన అన్యాయం చేశారు. ఆ అన్యాయం శాయితో ఆగలేదు; తనకూ జరిగింది? ఆయనకూ జరిగింది తెలుసుకోలేదు గాని. ఆయనకు నచ్చచెప్పడం తనవల్లకాదు గదా, బ్రహ్మతరంకూడ కాదు.

ఈ జబ్బు తనప్రాణం తీస్తుందని ఆమె ఎప్పుడో అనుకుంది. తనను ఆ స్థితిలో అసహ్యించుకోకుండా మలమూత్రాలలో పడి కుళ్ళిపోకుండా కాపాడేవాళ్ళు ఎవరు? సరళ వచ్చింది కాబట్టి సరిపోయింది. కన్నకడుపుకే చెయ్యటం అంతంత మాత్రం. అలాంటప్పుడు దగ్గరకు తీసినట్లు తీసి, కన్నతల్లిదండ్రులకు దూరంచేసి, చివరకు "నీ కర్మానికి నీవు పో" అన్నట్లు, గోవువంటి శాయిని వెళ్ళగొట్టటం ఎంత సిగ్గుమాలిన పని! ఇలా తలచుకొన్నకొద్దీ అసలే వృద్ధురాలైన ఆమె హృదయం వ్యాధిచేత, యీ ఆందోళనచేత మరింత దుర్బలమై తట్టుకోలేక పోయింది.

జీవితమంతా విశ్వనాథం గారితో గడిపినా ఆమెకు భర్తహృదయం యింత వికృతంగా క్రూరంగా ఎన్నడూ కనిపించలేదు. ఆయన ప్రకృతిలోని మాలిన్యాన్ని నిర్లక్ష్యంగా ఉపేక్షించి సర్దుకపోవడానికి తగ్గశక్తి ఆమెలో పూర్వం వున్నట్లుగా యిప్పుడు లేదు.

తన దీనస్థితిని చూడగానే వెన్నలా కరిగిపోయిన సరళను పంపినశాయి! కడుపున పుట్టిన కొడుకుమాత్రం యింతకంటే చేయగలిగిందేముంది? ఏమాత్రం అసహ్యించుకోకుండా కన్నబిడ్డకంటే ఎక్కువగా చేస్తున్నది సరళ!...ఇలా ఆలోచించినకొద్దీ వాళ్ళమీద వాత్సల్యం పొర్లిపోయి వాళ్ళకు జరిగిన అన్యాయం వేయి పడగలెత్తి ఆమె మనస్సులో ఆడసాగింది.

ఇంట్లో వాళ్లున్నంతకాలం యిల్లు కలకలలాడుతూ ఎంత సంతోషంగా ఉండిందో, శాయిని అలా తరిమి వుండకపోతే తన సంసారం నలుగురిలో ఎంత నిండుగా, గంభీరంగా వుండేది! ఈ వ్యాధి తనకు అసలు వచ్చేదా?

ఈ ఆలోచనల వొత్తిడి ఆమె రక్తంలో, హృదయచలనంలో, మెదడు మీద విపరీత పరిణామాలను తెచ్చింది. భర్త ఓదార్పూ సానుభూతి లేకపోవడంవల్ల మరింత ప్రమాద పరిస్థితి ఏర్పడి అప్పుడప్పుడు తెలివి తప్పిపోసాగింది. సంధిప్రేలాపనలో శాయిని పిలిచేది. మాతృప్రేమను వొలికించేది. మనుమణ్ణి ముద్దులాడేది. జోలపాటలు పాడేది. ముచ్చట్లు ఏవేవో చెప్పేది.

డాక్టరు ఏమీ చేయలేక పోతున్నాడు. ఏ మందుకూ తగిన సమాధానం లేదు.

విశ్వనాథంగారు ప్రక్కనే వుండి ఆమె సంధిప్రేలాపన వింటూండేవారు. ఆయనను ఎన్నడూ ఎరుగని ఏదో పిరికితనం పట్టుకుంది. మిగిలివున్న తన జీవితం కళ్ళకు కట్టినట్లయ్యింది.

...ఆమె కళ్ళు మూస్తుంది. ఇంట్లో శాయీ పిల్లలూ వుండరు. భయంకర నిశ్శబ్దంలో తాను క్రూరమైన వృద్ధాప్యంలో కుస్తీపడుతూంటాడు. తను కూడబెట్టినధనం, నౌకరూ వుంటారు. అప్పుడు సుఖాన్నీ, విశ్రాంతినీ, శాంతినీ ఇచ్చేశక్తి ఆ ధనానికి ఎక్కడిది?...

ఇంతలో పార్వతమ్మగారికి తెలివి వచ్చి "శాయి వచ్చాడా అమ్మా?" అని అడిగింది.

"రాలేదు అత్తయ్యా."

"తపస్సుచేసి తెచ్చుకున్నాను. వెనుక జన్మలో చేసిన ఏ మహాపాపమో మళ్ళీ దూరంచేసింది" అని ఏడుస్తోంది.

డాక్టరు ఇంజక్షను ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించాడు. పార్వతమ్మగారు డాక్టరువేపు- బ్రతికించాలని చేసే ప్రయత్నాన్ని అసహ్యించుకొంటున్నట్లు చూసి, చేతిని దగ్గరకు లాక్కుంది.

మళ్ళీ సంధివచ్చి వెక్కివెక్కి ఏడుస్తోంది.

విశ్వనాథంగారి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. దిగులు, భయం చుట్టుముట్టాయి. ఆమె ప్రాణాన్ని తీస్తున్నది తానేనేమో నన్న సందేహం పట్టుకొంది.

ఆమెచూపు తప్పిపోతోంది. కోడలిచేతిని తడుముతూ "వచ్చాడా అమ్మా, అబ్బాయి?" అంటోంది.

"రాలేదు" అనటానికి సరళకు భయం వేసింది.

విశ్వనాథంగారు కన్నీరు కారుస్తూ తడబడుతున్న అడుగులలో గదిలోకి వెళ్ళి చేతినిండా పైకం తీసుకొని వాకిట్లోకి వచ్చి నిలబడి చూస్తున్నారు, శాయిదగ్గరికి ఎవరినైనా పంపించాలని-ఎంత ఖర్చయినాసరే.

ఆకాశం నల్లని మేఘాలతో నిండివుంది. గాలి కసరుగావుంది. చెట్లకొమ్మలు విరిగి పడుతున్నాయి. కుండపోతగా వాన కురుస్తోంది. భయంకరమైన ఉరుములు, మెరపులు, అప్పుడప్పుడు పిడుగులు పడుతున్న చప్పుడు చెవుల్ని బ్రద్దలుచేస్తున్నాయి.

ప్రకృతి ఉగ్రచండికలా వుంది. ముక్కు బయటపెట్టేలా లేదు. ఒక్క పురుగై బయట కనపడటంలేదు. తన డబ్బు ఇక ఎవరికి ఆశకొలుపుతుంది?

ఆయన కళ్ళనుండి ధారలు ధారలుగా కన్నీరు కారుతున్నాయి.

వర్షంలో భూమీ, ఆకాశం ఒకదానిలో ఒకటి కలిసిపోతున్నట్లుగా ఉన్నాయి. కొన్ని చెట్లు అటూ ఇటూ వూగి పక్కకు పడిపోతున్నాయి.

ఎవరో దూరంగా వస్తున్నట్లుంది!

అతన్ని గాలి అటూ ఇటూ విసరి పడగొడుతూ వుంది. పడుతూ లేస్తూ కాళ్లు నిలదొక్కుకుంటూ వస్తున్నాడు. ఒళ్లు విరగగొట్టినట్లు హూనం హూనం అయినట్లుంది పాపం. ఎవరో!

చూపు ఆనడంకోసం విశ్వనాథంగారు కన్నీటిని తుడుచుకుంటూ చూస్తున్నారు.

ఒళ్ళంతా గాయాలతో, బురదతో తడిసి ముద్దయి గజగజా వణుకుతూ వస్తున్న అతను ఒక్కసారి మిగిలివున్న శక్తినంతనూ కూడగట్టుకొని గడపలోకివచ్చి పడ్డాడు.

తొట్రుపాటుతో, రెండుచేతులూ చాచి అతన్ని చేతుల్లోకి తీసుకుని విశ్వనాథంగారు స్త్రీలా ఆర్ద్రకంఠంతో పెద్దగా పార్వతమ్మగారి గదివేపు తిరిగి "వచ్చాడు, అబ్బాయి వచ్చాడు" అన్నారు.

ప్రాణం దిమ్మెరపోయిన శాయి దిబ్బడపడ్డ చెవులలోకి దీనంగా పార్వతమ్మగారి గొంతు ఆగేపనిగా అతినీరసంగా వినపడుతోంది-"ఏడీ అబ్బాయి? ఏడీ అబ్బాయి?" అని.

శాయి నెమ్మదిగా రెప్పలు విప్పి విశ్వనాథంగారి వేపు చూశాడు.

భీతిగ్రస్తంగా నిస్సహాయంగా అశ్రుపూరిత నయనాలతో చూస్తున్న ఆయన వదనంలోకి దయ, ప్రేమ, ఆశ ప్రవేశించి విద్యుత్కాంతిలా ఉజ్వలంగా ప్రకాశించ ప్రారంభించాయి.

తల్లి పాదాలపై వ్రాలటానికై శాయి లేచాడు తూలుతూ, సోలుతూ.

వాత్సల్యమూర్తి అయిన పార్వతమ్మగారి దగ్గరికి నడుస్తున్న శాయిని పడిపోకుండా పట్టుకొని నడుస్తున్నారు, హృదయంలో కోమల దయాభావం మేల్కొన్న విశ్వనాథంగారు.

బయట ఆకాశంలోని భయంకరమైన కారుమబ్బులు ఒకదానికి ఒకటి దూరంగా జరిగి ప్రశాంత నక్షత్రాలను ప్రకాశింపనిస్తూ క్రమక్రమంగా మాయమయ్యాయి. ★